

Informacje na temat rzek zlewni Kłodnicy znajdziecie w kolejnych numerach „Zielonej Ligi” oraz na stronie internetowej Programu „Przyjazna Kłodnica” – www.ietu.katowice.pl/klodnica. W „Zielonej Lidze” i na stronie internetowej będziemy zamieszczać materiały, które mogą się Wam przydać w trakcie organizacji szkolnego Dnia dla Kłodnicy.

VATTENFALL

Kłodnica – 4 razy: dlaczego?

Rzeka Kłodnica jest prawobrzeżnym dopływem Odry o długości ponad 75 km. Źródła Kłodnicy znajdują się w południowej części Katowic, w rejonie lasów murkowskich, a ujście w Kędzierzynie Koźlu.

Dlaczego woda w Kłodnicy jest brudna?

Kłodnica już od ponad 100 lat prawie na całej długości jest silnie zanieczyszczona. W górnym biegu Kłodnica z dopływami płynie przez gęsto zaludnione, przemysłowe tereny Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego, zbierając ścieki komunalne i przemysłowe z Katowic, Rudy Śląskiej, Bytomia, Zabrzea i Gliwic. Największe obciążenie zanieczyszczeniami występuje od źródeł po wlot do zbiornika Dzierżno Duże.

Głównym zanieczyszczeniem Kłodnicy są więc nieoczyszczone ścieki bytowo-gospodarcze i ścieki przemysłowe, wśród których najtrudniejsze do wyeliminowania są wody kopalniane. Trudnym do rozwiązania problemem są również spływy z zanieczyszczonych terenów przemysłowych, w tym z terenów składowisk odpadów pogórnich.

Dlaczego nad Kłodnicą śmierdzi?

Nieprzyjemne zapachy nad Kłodnicą pochodzą głównie z dwóch źródeł:

- pierwszym jest woda w rzece, zanieczyszczona ściekami od ludności;

- drugim – osady organiczne zalegające w dnie i na brzegach rzeki.

W ostatnim czasie zaobserwowano, że zmniejszają się ilości odprowadzanych ścieków przy jednoczesnym wzroście stężeń zanieczyszczeń w tych ściekach. Mówiąc prosto, ścieki uległy zagęszczeniu, a tym samym mamy coraz mniej wody w rzece, która jest coraz brudniejsza. Jest to bardzo niekorzystne zjawisko dla rzeki, które powoduje, że rzece coraz trudniej jest się oczyszczać.

Dlaczego dno rzeki jest czarne?

Główną przyczyną, dla której dno rzeki jest czarne jest to, iż do wody dostają się

duże ilości zawiesin, które osadzają się w jej dnie. Zawiesiny te pochodzą z utwardzonych powierzchni, takich jak drogi, chodniki, parkingi i place oraz spływów powierzchniowych, np.: z hałd węgla czy składowisk odpadów. Źródłem zawiesin są także liczne w naszym rejonie kopalnie. Odprowadzają one duże ilości wód dołowych, które oprócz niewidocznych dla oka soli zawierają też zawieszinę węglową.

Dlaczego tak trudno oczyścić Kłodnicę?

Zadanie oczyszczenia Kłodnicy nie jest procesem ani łatwym, ani szybkim, ani

Zdjęcia: Monika Działożyńska-Wawrzekiewicz

Pomóżmy Kłodnicy!

Vattenfall (dawniej Górnośląski Zakład Elektroenergetyczny S.A. w Gliwicach), zainicjował realizację programu z zakresu ochrony środowiska pod nazwą „Przyjazna Kłodnica”.

Obecnie Program „Przyjazna Kłodnica” zrzesza 10 gmin i 12 instytucji, które zadeklarowały wolę współdziałania na rzecz oczyszczenia rzeki Kłodnicy i jej dopływów. Koordynatorem Programu „Przyjazna Kłodnica” jest Instytut Ekologii Terenów Uprzemysłowlonych w Katowicach.

Kłodnicy i innym zanieczyszczonym rzekom, nie tylko na Śląsku, możemy pomóc wszyscy! Dlatego zapraszamy wszystkie szkoły, uczniów i nauczycieli do wspólnego działania. Pomóżmy Kłodnicy! Jesteście w stanie przez organizowane w swoich miejscowościach inicjatywy podnosić poziom wiedzy ekologicznej społeczności lokalnych. Ponieważ najważniejsze jest aktywne działanie, zorganizujemy wspólnie akcję „Dzień dla Kłodnicy”. Nasze działania mogą być bardzo różne. Może to być impreza stanowiąca podsumowanie wcześniej zorganizowanych przedsięwzięć, takich jak różnego rodzaju konkursy, samodzielne projekty prowadzone przez poszczególne klasy lub kółka zainteresowań. Może to być akcja informacyjna lub happening.

WANDA JAROSZ

Instytut Ekologii Terenów Uprzemysłowlonych

tanim. Wymaga koordynacji wielu działań ale przede wszystkim chęci współpracy. Największą przeszkodą jest brak funduszy. Czyszczenie Kłodnicy możemy podzielić na kilka etapów. W pierwszym etapie dążyć się będzie do uporządkowania sieci kanalizacyjnych na terenach gmin leżących w zlewni Kłodnicy.

Celem kolejnego etapu będzie eliminacja pozostałych zagrożeń pochodzących m.in. ze spływów powierzchniowych z terenów nieskanalizowanych, zanieczyszczeń zawartych w osadach zalegających w dnie i na terenach zalewowych (źródła wtórnego zanieczyszczenia). Ostatnim etapem działań będą prace zmierzające do udostępnienia terenów nadbrzeżnych społeczeństwu, np. poprzez budowę ścieżek spacerowych czy rowerowych, ochronę miejsc przyrodniczych.

MONIKA DZIAŁOŻYŃSKA-WAWRZEKIEWICZ
Instytut Ekologii Terenów Uprzemysłowlonych